

Sexuální rizikové chování

Lucie Pekárková

Syndrom rizikového chování

- zneužívání návykových látek, příp. i závislost na nich
- negativní jevy v oblasti psychosociální
- rizikové chování v oblasti sexuální

- tyto okruhy se často vzájemně kombinují

- alkohol nebo drogy = předčasný, nechráněný sex => negativní psychosociální jevy

Rizikové chování v oblasti sexuální

- soubor projevů chování, které doprovázejí sexuální aktivity a současně vykazují rizika v oblasti zdravotní, sociální a dalších oblastech
- v současné době docela častým jevem
- do této oblasti zařazujeme také kombinaci více typů rizikového chování (kombinace užívání návykových látek a rizikového sexu) a také nové trendy zvyšující riziko především v oblasti sociální (zveřejnění intimních fotografií na internetu)

Příklady sexuálního rizikového chování

- předčasný pohlavní styk
- náhodný pohlavní styk
- nechráněný pohlavní styk
- promiskuitní chování
- rizikové sexuální praktiky

Předčasný pohlavní styk – důvody a rizika

- psychosociální nezralost
- nesprávná motivace – emocionální strádání, zvědavost, tlak vrstevníků
- častější selhávání ochrany z důvodu nezkušenosti => těhotenství, pohlavní nemoci
- rakovina děložního čípku
- krizové situace => negativní psychosociální jevy

Prevence sexuálního rizikového chování

- fungující rodina
- pomoci dospívajícím získat sebedůvěru, sebeúctu, pocit sounáležitosti s vrstevníky, pocit osobní užitečnosti
- pomoci mladým lidem v orientaci v systému hodnot při jeho nejistotách
- smysluplné koníčky
- vyhledávat a včas zachycovat prvotní projevy, řešit je v začátku, než se rozvinou

Předčasné těhotenství a jeho prevence

- těhotenství náctiletých (do kdy přesně??)
- většinou neplánované, náhodné
- dívky kolikrát neví, že jsou těhotné, dál pijí, kouří; po zjištění neví, jak se zachovat (komu to říci, tají to) = pozdě přichází do těhotenské péče = rizika pro ni i pro plod

- nespěchat s pohlavním stykem
- používat ochranu

Rizika předčasného těhotenství pro dítě

- předčasný porod
- nízká porodní hmotnost
- nedostatek kognitivních a sociálních stimulů
- riziko rozvoje závislosti
- fetální alkoholový syndrom
- vrozené pohlavní nemoci (AIDS, syfilis)

Rizika předčasného těhotenství pro matku

- nedostatek některých vitamínů a stopových prvků
- hypertenze
- močové infekce
- sociální oblast – nedostudovaná střední škola => nezískání kvalifikace = v budoucnosti sociální a ekonomická znevýhodněnost

Rakovina děložního čípku

- původcem jsou lidské papilomaviry – HPV
- tyto viry integrují do genů buněk děložního čípku a způsobí nekontrolované buněčné množení
- ačkoliv je mnoho žen infikováno těmito viry, jen u některých se vyvine karcinom. Souvisí to hlavně s kombinací rizikových faktorů – např. promiskuita, nízký věk při pohlavním styku, kouření

Prevence rakoviny děložního čípku

- očkování – Cervarix nebo Silgard
- odložení začátku sexuálního života – dospívající dívky mají děložní čípek kryt cylindrickým epitelem, ten chrání méně před průnikem infekce než epitel dláždicovitý, který mají dospělé ženy
- monogamie (proti HPV kondom nechrání 100%)
- pravidelné gynekologické prohlídky

Video na téma rakovina děložního čípku

- <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani-jako-driv/211411058030204-milenium/>

Použité zdroje

- Machová, J., Hamanová, J. Reprodukční zdraví v dospívání. Praha: H a H, 2002. ISBN 80-86022-94-3
- Krejčová, L. Psychologické aspekty vzdělávání dospívajících. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-3473
- http://www.aids-pomoc.cz/ca_prenos_hiv.htm#1
- <http://www.babyonline.cz/tehotenstvi/tehotenstvi-nactiletých>
- <http://www.prevence-praha.cz/sexuálně-rizikové-chování?showall=1>
- http://www.zshk.cz/files/prevence_HIV.pdf
- <http://nemoci.vitalion.cz/rakovina-delozního-cipku/>

Děkuji za pozornost